

"Evet, her hakikî hasenât gibi, cesaretin dahi menbaı imandır, ubûdiyettir. Her seyyiât gibi cebânetin dahi menbaı dalâlettir." Kâfir olduğu halde cesur, mümin olduğu halde korkak olanlar var, nasıl anlayabiliriz?

İman ile cesaret doğru orantılıdır. İman artıçça cesaret de o nispette artar. Yalnız insanın fitratındaki bazı kör duygu ve hissiyatlar, imanın o salâbetini geçici bir şekilde susturabilir. Bu geçici suskunluk hali imana ve imanın sağlamlığına bir zarar vermez. Bu gibi arizi haller, onların iman eksikliğinden dolayı değil, bazı sebepleri aşamayarak hissiyata mağlup olmaktadır.

İnsanın imanı sağlam olduğu halde, bir takım zafiyet ve korkuları olabilir, olabiliyor; bu yukarıdaki genel hükmü bozmaz.

Kâfirde ya da fasık bir adamda görünen cesaret ya cehaletten ya da gafletten dolaydır. Mesela, ahireti inkâr eden bir kâfir için ölüm yok olmak ve hiçliktir. Ama buna rağmen ölümün üstüne gidiyor. Ya o anda ölümü bu şekli ile düşünmüyor ya bir hissiyatın galebesi hükmediyor ya da o anki gaflet yüzünden ölümü hiçe sayıyor; bu hale cesaret değil cehalet denir. "**Cahil cesur olur.**" atasözü de bu inceliğe işaret etmektedir.

Her insan, hem korkak hem de cesur olabilir. Bu ifadeler cesaret ve korkaklığın kaynağını bildirir. İman ve Allah'a kulluk, her türlü iyiliğin kaynağı olduğu gibi, cesaretin dahi kaynağıdır. Her türlü kötülük, küfür ve dalaletten geldiği gibi, korkaklık da aynı kaynaktan çıkmaktadır.

Müminlerin cesareti, kâfirlerin korkaklığı, özellikle savaşlarda çok açık bir şekilde görülmektedir. Mümini cesur yapan, temelde şu iki esastır:

a. "...Onların ecelleri geldiğinde, bir an geri kalmazlar, öne de geçmezler." (A'raf, 7/34) ayetinin bildirdiği "**Ecel birdir, değişmez.**" gerçeği. Savaşta ön cephede olanla, arka cephedeki, ölüme aynı uzaklıktadır. Hatta cephede olanla, evinde istirahat eden arasında, ölüme uzaklık-yakınlık farkı yoktur. Niceleri vardır, pek çok savaşa girer, yatağında vefat eder; niceleri de vardır, ilk defa savaşa katılır ve şehadet şerbetini içer.

[Halid b. Velîd](#)'in durumu, buna güzel bir örnektir. Yatağında ömrünün son dakikalarını geçirirken, etrafındakilere şöyle der:

"Şu kadar savaşa katıldım. Vücudumda ok-mızrak yarası veya bir darbe izi olmayan hiçbir uzvum yok. Ama gördüğünüz gibi, yatağında vefat ediyorum. Korkakların kulakları çınlasın!.."

---

b. Mü'min için, savaşta iki güzelden biri vardır: Ya şehitlik, ya zafer.(bk. *Tevbe*, 9/52) "**Ölürsem şehidim, kalırsam gazi.**" diyen bir mümin, böyle beklentileri olmayan bir inançsızdan, elbette daha cesur olacaktır.